

**Kirjalikult vastatav küsimus E-005199/2014
komisjonile**

Kodukorra artikkel 117

**Milan Zver (PPE), László Tókécs (PPE), Romana Jordan (PPE), Zofija Mazej Kukovič (PPE) ja
Tunne Kelam (PPE)**

Teema: Kohtusüsteemide kasutamine poliitilistel eesmärkidel ELis

Janez Janša on olnud kahel korral Sloveenia peaminister ja 2008. aastal oli ta Euroopa Ülemkogu eesistuja. Juunis 2013 määras Ljubljana esimese astme kohus talle kaheaastase vanglakaristuse. Ta mõisteti süüdi, kuna oli nõustunud väidetava ebaseadusliku kasu toova sekkumise eest avalikul pakkumisel võtma vastu tasu, mille olemus ei ole teada. Ükski süüdistus siiski tõendamist ei leidnud ega saanudki leida, kuna süüdistused olid läbinisti valed. Kohtumenetlus oli lavastatud. Süüdistus, et õigusrikkumine pandi toime „teadmata ajal” „teadmata kohas”, kasutades „teadmata suhtlusviisi”, on niivõrd ebamäärane, et süüdistataval ei jää enda kaitsmiseks vähimatki võimalust. Sellega rikutakse selgelt Euroopa Liidu põhiõiguste hartas (artiklis 48) tunnustatud süütuse presumptsiooni põhimõtet ja kaitseõigust. Kaksikümmend viis aastat tagasi võeti Janša vahi alla ja pandi vangi (kohtuotsus tunnustati hiljem kehtetuks) endise salapolitsei agendi algatusel, kes on 2013. aasta kohtuasja prokuröri abikaasa. Tundub, et tegu on Euroopa Nõukogu kehtestatud Euroopa standardite ja samuti hartas sätestatud põhimõtete (artikli 47) selge rikkumisega. Poliitilisele juhile süüdistuse esitamine erakorralise kiirendatud menetluse teel, mis välistab igasuguse eelneva sõltumatu kohtuliku kontrollimise, nagu seda tehti Janša puhul, võib olla vahend, mille abil püütakse hoida ära opositsioonijuhide kandideerimist valimistel (harta artikli 40 rikkumine), samal ajal kui tavapärasema ja sama tõhusa menetluse korral oleksid tema demokraatlikud õigused olnud tagatud. Sellistel juhtudel on kiirendatud menetlus poliitiline vahend, mille abil moonutatakse radikaalselt nii liikmesriikide kui ka ELi demokraatiat.

Kuidas hindab komisjon süüdistatava õigusi Janša kohtuasjas?

Milliseid standardeid rakendatakse ELis kohtusüsteemide poliitilistel eesmärkidel kasutamise vastu?

Milline võib olla sellise kohtuotsuse mõju kodanike usaldusele kohtusüsteemide vastu, demokraatia standarditele ja inimõigustele, mida EL kogu maailmas edendab?